

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **T. M.,**
bytem X

proti

žalovanému: **Městský úřad Mníšek pod Brdy**
sídlem Dobříšská 56, 252 10 Mníšek pod Brdy

o **žalobě na ochranu před nezákonným zásahem** žalovaného spočívajícím v nezahájení řízení o odstranění stavby

takto:

I. **Žaloba se odmítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou do datové schránky soudu dne 28. 9. 2022, domáhá ochrany proti nezákonnému zásahu, k němuž má podle tvrzení žalobce docházet tím, že žalovaný nenařídil (resp. ani nezahájil řízení o) odstranění nepovolené stavby: „*parkovací stání pro několik aut, kanalizace, svod dešťové vody, veranda, podemletí smrku*“ a nepovolených terénních úprav na pozemku p. č. Xa v k. ú. a obci H. (dále jen „stavba“). Žalobce coby vlastník sousedního mezujícího pozemku p. č. Xb, na němž se nachází novostavba jeho rodinného domu, se cítí být stavbou negativně dotčen, neboť byla kontaminována voda v jeho studni, nad jeho pozemek se naklání smrk podemletý vodou z dešťového svodu a veranda je umístěna na samé hranici pozemků. Žalobce má dále za to, že stavba představuje zásah do bezpečnosti silničního provozu na přilehlých komunikacích, jelikož provoz parkoviště znamená pro okolí zvýšenou zátěž způsobenou silniční dopravou a pohybem návštěvníků zařízení. Nadto je stavba výraznou zátěží místního ekosystému, neboť ovlivňuje čistotu a dostupnost lokálních vodních zdrojů, mění propustnost půdy, narušuje hydrologické poměry v krajině a způsobuje pronikání fekálií a pesticidů do půdy. Žalobce je přesvědčen, že příslušný stavební úřad úmyslně přehlíží nepovolenost staveb a terénních úprav z hlediska stavebního práva, byť je zde dán rozpor s územním plánem a chybí posouzení vlivů stavby na životní prostředí (EIA). Žalobce též požádal o osvobození od soudních poplatků.
2. Protože při posouzení této žádosti si soud musel posoudit též otázku, zda není žaloba zjevně bezúspěšná, upozornil žalobce na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, (dále jen „rozsudek č. j. 6 As 108/2019-39“) a v něm specifikované podmínky, za nichž je taková žaloba dožadující se zahájení řízení z moci úřední přípustná. Konkrétně soud žalobce, jenž je aktivním advokátem, vyzval, aby doložil, že vyčerpал jiné prostředky ochrany svých práv před podáním žaloby, kterými se v projednávané věci rozumí podnět správnímu

orgánu k zahájení řízení z moci úřední (informující příslušný úřad o existenci nepovolené terénní úpravy a stavby) a podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (neposkytl-li ochranu právům žalobce příslušný správní orgán, u kterého byl uplatněn předchozí podnět).

3. Žalobce ve stanovené lhůtě svou žalobu doplnil o skutková tvrzení, že dne 20. 9. 2019 ohlásil provádění nepovolených stavebních prací a požádal o jejich zastavení, že dne 1. 4. 2022 podal stížnost a výzvu k okamžitému odstranění stavby kanalizace, verandy a případně dalších staveb na sousedním pozemku, že dne 29. 10. 2020 podal žádost nadřízenému správnímu orgánu o učinění opatření proti nečinnosti a že ze sdělení krajského úřadu měl zjistit, že ve věci jeho podnětu na zahájení řízení o odstranění stavby kanalizace a verandy měl Městský úřad Černošice vydat usnesení, jež mu nebylo dosud doručeno, ale podal proti němu odvolání. Žalobce též předložil sadu listin ke svým tvrzením. Tyto listiny se však s uplatněnými tvrzeními překrývají jen zčásti.
4. Stran přípustnosti žaloby soudu nezbyvá než zopakovat, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 6 As 108/2019-39 dovodil, že ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, ne zahájil řízení o odstranění nepovolené stavby (případně nepovolené terénní úpravy) musí před podáním žaloby vyčerpání jiné právní prostředky ochrany před podáním žaloby, a to: 1) podnět ve smyslu § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s relevantními informacemi pro zahájení řízení z moci úřední, včetně toho, jak trvající nezákonnost zkracuje na právech právě žalobce, a v případě nevyhovění předešlému podnětu též 2) podnět k přijetí opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 2 správního řádu, podaný u nadřízeného správního orgánu žalovaného [zde u Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“)]. Nutným důsledkem neuplatnění podnětu podle § 42 správního řádu, respektive podnětu nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 2 správního řádu, je odmítnutí žaloby pro nepřípustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.
5. Žalobce sice tvrdí, že tyto podmínky splnil, svá tvrzení však nedoložil adekvátními doklady, aniž by uvedl relevantní důvod, co mu v tom brání. Nadto ve svých tvrzeních pomíjí, že nestačí uplatnit jakýkoliv podnět jakémukoliv správnímu orgánu. Zásada subsidiarity soudního přezkumu, což dokládají i závěry vyslovené v rozsudku č. j. 6 As 108/2019-39, vyžaduje, aby žalobce uplatněným podnětem žalovanému konkrétně vymezil, jakou konkrétní stavbu považuje za nepovolenou a jaké konkrétní vlivy stavby negativně zasahují jeho právní sféru. Žalobce tak musí individualizovat, v čem se porušení obecné stavební kázně dotýká zásadní měrou právě jeho. Teprve pokud ani na takto konkretizované upozornění žalovaný nereaguje a ochranu mu i při vědomí okolností, z nichž plyne individuální dotčení žalobce, neposkytne ani nadřízený orgán, může zasáhnout soud a nařídit zahájení řízení o odstranění stavby.
6. V tomto případě však žalobce v podáních ze dne 20. 9. 2019 žalovanému pouze sděloval, že na sousedním pozemku probíhají nepovolené stavební práce, spočívající „minimálně v demontáži střechy“, přičemž ale nijak nevysvětlil, jak se jej osobně stavební práce negativně dotýkají, přičemž ani v žalobě nespojuje s tehdy zmiňovanou výměnou střechy žádné negativní účinky. Tento podnět tedy nepředstavuje relevantní doklad o řádném předchozím uplatnění svých práv u žalovaného. Písemnosti údajně podané dne 1. 4. 2022

žalobce nedoložil a jeho tvrzení o učinění výzvy k odstranění stavby kanalizace a verandy zůstalo ničím nepodloženo, přičemž žalobce ani netvrdí, že by žalovanému vůbec sděloval, že a jaké pro něj mají tyto stavby negativní dopady. Tvrzená žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 29. 10. 2020 předkládaná prostřednictvím Městského úřadu Černošice krajskému úřadu se pak vůbec netýká požadavku na zahájení řízení z moci úřední, nýbrž namítané neplatnosti doručení blíže nespecifikovaného příkazu o uložení sankce.

7. Žalobce též doložil sdělení Krajské hygienické stanice Středočeského kraje (dále jen „KHS“) ze dne 21. 6. 2022, z nějž plyne, že si žalobce měl stěžovat na ohrožení účastníků silničního provozu na ulici Hlavní v důsledku natažení instalatérské hadice s odpadní vodou, na vyvěrání odpadní vody s fekáliemi během prudkého deště, splach do potoka a na neudržované spádové kanalizace a že KHS popsanou stížnost předalo mj. stavebnímu úřadu žalovaného, ovšem samotnou „stížnost“ žalobce nepředložil. Z popisu ve sdělení též není úplně jasné, zda se stížnost týkala stavby popisované v žalobě, a zda tedy pokrývala alespoň některou z námitek uplatňovaných v žalobě. Ani tato listina tedy není odpovídajícím dokladem o vyčerpání prostředků nápravy u žalovaného, což logicky dopadá i na navazující nekonkrétní žádost ze dne 2. 8. 2022 krajskému úřadu o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ani ta blíže dané otázky nespecifikuje. Sdělení krajského úřadu ze dne 22. 3. 2021 o tom, že sousední stavba je povolena a spisová dokumentace je předložena Krajskému soudu v Praze v souvislosti s projednáním žalobcovy žaloby proti pravomocnému rozhodnutí krajského úřadu, který dosud nerozhodl, také nemá jasnou souvislost s tvrzeními žalobce v nyní uplatněné žalobě. S ohledem na jeho dataci je zjevné, že nejde o reakci na žádost žalobce ze dne 2. 8. 2022. Odvolání žalobce ze dne 21. 8. 2022 směřované krajskému úřadu a zmiňující, že podal podnět „k zahájení řízení o odstranění stavby kanalizace a verandy“, uvádí, že o podnětu rozhodoval Městský úřad Černošice, tedy nikoliv žalovaný, přičemž ani z této zmínky není patrné, že by žalobce žalovanému popsal, jak se jej dané stavby negativně dotýkají.
8. Soud si též v rámci snahy o vstřícnost připojil i spisy sp. zn. 54 A 33/2022 a 51 A 87/2020, v nichž byly projednávány jiné žaloby téhož žalobce, aby si ověřil, zda listiny dokládající reálné uplatnění podnětu nebyly doloženy či alespoň řádně specifikovány v těchto jiných řízeních. Soud však zjistil, že ani v daných věcech žalobce žádné listiny nedokládal. Z věci sp. zn. 51 A 87/2020, v níž byla řešena žaloba žalobce proti dodatečnému povolení stavby na sousedním pozemku, sice vyplývá, že žalobce namítal, jak se jej některé aspekty stavby na sousedním pozemku dotýkají, avšak protistranou v tomto řízení byl krajský úřad, a nikoliv nynější žalovaný. Ani takto tedy nelze mít za to, že by žalobce řádně uplatnil okolnosti, v nichž se cítí být tvrzenou nelegální stavbou dotčen, vůči žalovanému jakožto obecnému stavebnímu úřadu.
9. Nezbyvá tedy než konstatovat, že ač byl žalobce výzvou upozorněn na to, jaké jsou podmínky projednatelnosti jeho žaloby a co je třeba za účelem posouzení její přípustnosti doložit, žalobce doložil jen nepřehledný soubor listin, které nijak nedokládají, že by právě žalovaného upozornil na to, jaké aspekty tvrzené nelegální stavby na sousedním pozemku spatřuje problematickými a jak se žalobce konkrétně negativně dotýkají. Žalobce ani nenavrhl, aby si soud nějaké důkazní prostředky za tímto účelem vyžádal od jiných osob, natož aby je konkrétním způsobem označil (ideálně spisovou značkou žalovaného, je-li mu známa). Soud zvažoval též to, zda žalobce neoznačil v žalobě nesprávného žalovaného, zda jím nemá být Městský úřad Černošice v pozici vodoprávního úřadu či silničního správního

úřadu, nicméně žaloba směřuje jednoznačně vůči obecnému stavebnímu úřadu, jímž je právě žalovaný. Nelze odhlížet též od toho, že žalobce je sám advokátem, a tedy lze oprávněně očekávat, že ví, co činí.

10. Za daného stavu tedy soudu nezbylo než uzavřít, že žalobce i přes poučení, jež se mu dostalo, neprokázal, že by řádně vyčerpal prostředky nápravy uvnitř státní správy předtím, než se obrátil se svou žalobou na soud. Přístup žalobce se jeví být soudu značně nedbalý. Nebylo doloženo, že by právě žalovaného upozornil na konkrétní nelegální stavby označené v žalobě a že by jej seznámil s tím, jak se ta která negativně projevuje v jeho právní sféře, v důsledku čehož ani není doloženo, že by v návaznosti na takový podnět uplatnil opatření proti nečinnosti u krajského úřadu. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. odmítl. Z toho důvodu již soud nerozhodoval o žádosti o osvobození od soudních poplatků, i když je zjevné, že by musela být zamítnuta pro zjevnou bezúspěšnost žaloby.
11. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. prosince 2022

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu